

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

ГРУДЕНЬ
22
Понеділок
1958 року
№ 36—37
(586—587)
Ціна 20 коп.

Грудова бібліотека
п-850997

ЗИМОВА ЗАЛІКОВО-ЕКЗАМЕНАЦІЙНА СЕСІЯ ПРОХОДИТИМЕ У ДНІ, КОЛИ РОЗПОЧНЕ СВОЮ РОБОТУ XXI З'ІЗД КПРС. СПРАВА ЧЕСТІ КОЖНОГО СТУДЕНТА, ЙОГО ГРОМАДСЬКИЙ ОБОВ'ЯЗОК—ЗУСТРИТИ XXI З'ІЗД КПРС ТІЛЬКИ ВІДМІННИМИ ТА ДОБРИМИ ПОКАЗНИКАМИ У НАВЧАННІ.

ДЕЯКІ ПІДСУМКИ ОБГОВОРЕННЯ (З відкритих партійних зборів університету)

Викладачі і студенти університету, як і весь радянський народ, з великим патріотичним піднесенням готуються до зустрічі XXI з'їзду КПРС—з'їзду будівників комунізму. На відкритих партійних зборах факультетів, на засіданнях вчених рад факультетів і університету з великою активністю пройшло обговорення історичних документів листопадового Пленуму ЦК КПРС. Професори, викладачі і студенти університету одностайно схвалили основні положення тез, бо вони пройняті великою партійною і державною турботою про дальший рух нашого суспільства вперед, про виховання і навчання підрастаючого покоління.

В процесі обговорення тез професори, викладачі виступили з цілим рядом конкретних пропозицій, які стосувалися як стану університетської освіти, так і тих завдань, які стоять перед партійною організацією університету в справі корінного поліпшення підготовки молодих спеціалістів.

Партійним бюро і ректоратом була виділена спеціальна комісія, яка підсумувала і узагальнила пропозиції, що поступили з факультетів. 20 грудня у великому актовому залі відбулися відкриті партійні збори, які підвели підсумки обговорення.

Які ж конкретні заходи вжиті і вживаються університетом в зв'язку з перебудовою вищої освіти?

З великою доповіддю з цього питання на зборах виступив проректор по учебній частині С. М. Ковбасюк.

Партійна організація і ректорат університету при розв'язанні конкретних завдань, які стоять перед університетом, керуються основним положенням тез — перебудова системи вищої освіти повинна бути спрямована на поліпшення практичної і теоретичної підготовки спеціалістів, їх ідейного гарту. Вона виходить з ленінської ідеї поєднання навчання з виробництвом. Життя вимагає також тіснішого зв'язку наукових працівників з виробництвом.

Все це було враховано науковими працівниками університету при складанні перспективного плану науково-дослідних робіт на семирічку.

Виконання семирічного плану дослідницької роботи, як вказується в доповіді С. М. Ковбасюка, збільшено обсягу робіт, зміцнення зв'язків з виробництвом вимагає організації в університеті нових, в тому числі і проблемних, лабораторій, реорганізації наукових установ. В зв'язку з цим в 1960 р. в нас відкривається типовий обчислювальний центр, а в 1961—1962 р. створюється учбова лічильно-обчислювальна лабораторія.

Університет клопоче про організацію проблемних лабораторій по вивченню оптичних та фотоелектричних властивостей, напівпровідників, горіння та випаровування дисперсних систем, фізики та хімії високомолекулярних сполук, каталізу, фотосин-

тезу, лабораторії по геології північно-західної частини Чорного моря і лиманно-морської біологічної станції. Намічається розширити науково-дослідний інститут фізики, реорганізувати астрономічну обсерваторію в астрономічний інститут. Це дасть можливість університетові випускати спеціалістів нових профілів.

На факультетах гаряче обговорювали питання про доцільність університетської освіти без відриву від виробництва. Всі прийшли до висновку, що навчання в університеті повинно здійснюватися стаціонарно, а участь в суспільно-корисній праці, яка сприяє формуванню світогляду і збагачує життєвий досвід, повинна здійснюватися до вступу у вуз. В університет повинні приходити люди з дворічним виробничим стажем. Для спеціальностей же математика, фізика, астрономія інколи можна обійтися і без стажу.

Велику роботу проробили факультети в зв'язку з розробкою проектів навчальних планів. Університет повинен готувати спеціалістів подвійного профілю. І ось чому: не можна зосередити підготовку наукових спеціалістів лише в декількох центрах.

Спеціалістів наукового профілю необхідно готувати в усіх університетах і з усіх спеціальностей, де для цього є спеціальні умови. Це дає великі можливості для відбору. Підготовка спеціалістів для науково-дослідних установ в університеті буде проводитися за індивідуальними планами. З окремих дефіцитних спеціальностей цю підготовку можна здійснювати цілими групами за спеціально складеним навчальним планом.

Навчання за індивідуальним планом буде закінчуватись складанням державних екзаменів і захистом дипломної роботи, після чого випускник буде присвоюватися кваліфікація по спеціальності і присуджуватися ступінь молодшого наукового працівника за вузьким фахом. В основному ж університет буде готувати вчителів для середньої школи.

Навчальний план з кожної спеціальності повинен складатися з двох циклів — загального і спеціального. Це дає можливість не лише забезпечити підготовку висококваліфікованого вчителя для середньої чи профтехнічної школи, але й озброїти майбутнього вчителя більш вузькими спеціальними знаннями і методикою наукової роботи. Після двох-трьох років роботи уже атестований учитель може самостійно розробляти окремі наукові питання і подати до захисту наукову роботу. Він буде знову зарахований до університету на один семестр, складе екзамен з вузької спеціальності, захистить диплом і одержить звання молодшого наукового працівника з певного вузького фаху. Це звання дасть йому право на додаткову зарплату (15—20 проц.), творчу відпустку, а також

право працювати в науково-дослідному інституті. Таким чином, перші два роки учительської роботи будуть складати частину університетської освіти, тісніше пов'язувати процес навчання з життям, з виробництвом.

З метою зміцнення зв'язку зі школою намічається збільшити педагогічну практику студентів: крім існуючих 6 тижнів практики, треба запровадити не менше 12 тижнів педагогічного стажування на старших курсах.

Для виробничих спеціальностей рекомендувати також продовжити загальну тривалість практики.

В доповіді і виступах багато уваги приділялось питанням заочного і вечірнього навчання. Вечірній відділ необхідно відкрити на всіх факультетах. Для поліпшення заочного навчання необхідно збільшити строк сесії, створити кабінети методик на всіх факультетах, з метою активізації навчальної роботи і заохочення переводити кращих студентів вечірнього і заочного відділів на стаціонар.

Слід серйозно продумати систему заходів щодо фізичного виховання студентської молоді.

Завідувач кафедри фізичного виховання тов. Козирев пропонує провадити заняття з фізичного виховання на протязі 5 років, після чого студент повинен одержати звання інструктора.

В тезах підкреслюється важливість вивчення основ марксистсько-ленінської, теоретичної спадщини Леніна, інших суспільних наук, викладання яких повинно мати творчий, наступальний характер. В процесі навчання студентів треба виховувати в душі непримиренності до буржуазної ідеології і будь-яких проявів ревізіонізму. Високі вимоги, що ставляться до викладання суспільних наук, зобов'язують кожного викладача без-

перервно і наполегливо поглиблювати свої знання і тісно пов'язувати свою роботу з практикою, з завданнями сьогодення.

В доповіді і виступах висвітлювався і ряд інших питань. Зокрема, було звернуто увагу на питання про вдосконалення конкурсної системи. Таке вдосконалення мусить полягати у винесенні на конкурс лише вакантних посад і посад тих викладачів, які за постановою Вченої ради університету мають пройти конкурс.

Виступаючи пропонували відновити прийом на геологічний відділ (доцент І. Я. Яцько); профілюючи предмети вивести за межі факультету і читати на суміжних факультетах (доцент К. Г. Мигаль); вести курси дитячої і педагогічної психології (доцент Ф. Л. Гольдін).

Співробітники університету вважають, що впорядкування навчального процесу і наукової роботи вимагає обов'язкової стабілізації наборів студентів з кожної спеціалізації, а також стабілізації номенклатури ка-

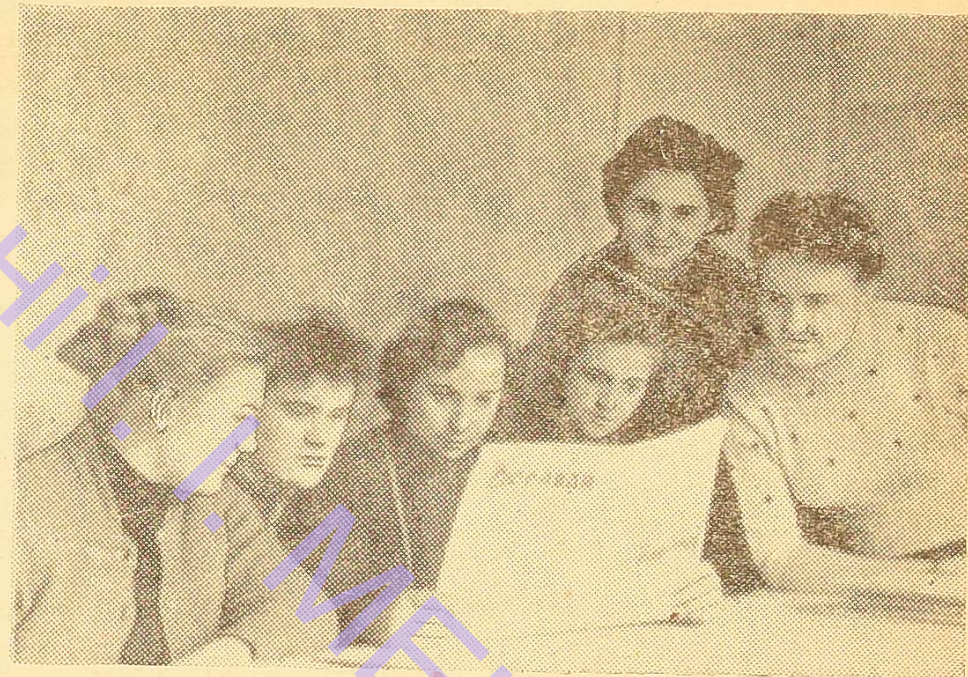
федр і штатів незалежно від кон'юнктурних коливань.

Більшість співробітників університету вважає недоцільною організацію шкіл для обдарованих дітей в галузі науки.

Виступаючи (доцент Грицютенко та інші) вважають за необхідне, щоб українська мова була обов'язковим предметом в школах з російською мовою викладання і навпаки — російська мова в школах з українською мовою викладання. Необхідно значно підняти культуру української мови в нашому університеті.

Всі університети повинні мати право захисту кандидатських дисертацій на всіх існуючих кафедрах.

Виступи співробітників університету свідчать про те, що професорсько-викладацький колектив і студентство зповнені рішучості докласти всіх зусиль, щоб здійснити завдання, поставлені перед радянським народом партією і урядом, підняти рівень підготовки спеціалістів до рівня сучасних вимог.

Студенти уважно вивчають рішення листопадового Пленуму ЦК КПРС.

ПОЛІТЕХНІЗАЦІЮ—НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ

В рішеннях листопадового Пленуму ЦК КПРС з усією рішучістю поставлено питання про наближення навчання до виробництва, до життя.

Цікаво з цієї точки зору проаналізувати стан справ на фізико-математичному факультеті.

В цьому році на I курс прийшли не лише десятикласники. Велике число виробничників влилося в ряди студентів факультету. Політехнізація на фізмати має величезне значення — вивчення технічного креслення з елементами начертальної геометрії і робота у виробничих майстернях, створених руками студентів. Для креслення виділили прекрасний світлий кабінет, поставили тут зручні столи для креслення, і в недалекому майбутньому він буде устаткований всім необхідним для нормальної роботи. Багато студентів беруть участь у створенні приладдя для кабінету.

Але не всі ясно собі уявляють, яке місце в їхньому житті і праці займуть знання, одержані при вивченні креслення з елементами начертальної геометрії. Студентам, які навчаються сьогодні, ще невідомо, в якій галузі народного господарства чи науки їм доведеться використати свої знання.

В тезах доповіді М. С. Хрушова на XXI з'їзді партії висловлено особливу подяку математикам, що виявили велику майстерність при розрахунках літаків, ракет, супутників. Але щоб правильно розрахувати ці конструкції, центри їх ваги, траєкторію польоту і т. д., необхідно було старанно виконати креслення.

З цього року на нашому факультеті відкривається нова спеціалізація по обчислювальних машинах і лінійній техніці. Студенти зобов'язані будуть вивчати конструкції машин, призна-

шин, а для цього треба вміти читати креслення.

Фізики своїми руками повинні вміти зібрати будь-яку складну схему, відремонтувати і вдосконалити будь-який прилад, а можливо й створити цілком новий. Дипломантам-фізикам дуже часто не вистачає знань з креслення для проектування приладів.

Багато фізиків після університету потрапляє на заводи, щоб працювати з інженерами-машинобудівниками, радіотехніками, оптиками. Без знання законів зображення тіл, деталей на кресленнях вони не зможуть стати гідними співробітниками інженерів. І для майбутніх педагогів ці знання потрібні: устаткувати свою лабораторію, вести роботу фізичного гуртка, створити руками учнів приладдя, допомогти школярам виготовити лозунги і креслення.

(Продовження на ст. 2).

ПОЛІТЕХНІЗАЦІЮ—НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ

(Початок див. на стор. 1)

Основою креслення є начертальна геометрія. Не знаючи елементів її, неможливо зробити креслення предмету, а також розібратися в готовому кресленні, або прочитати його.

Заняття з креслення йдуть у відповідності з робочим планом. Однак самостійна робота студентів заставляє чекати кращого. Намітилося значне відставання від графіку здачі епох на фізичному відділі факультету. До цього часу не проводяться практичні заняття в майстернях, бо обладнання їх ведеться дуже повільно. Добре було б за цей час організувати екскурсії на передові підприємства Одеси для ознайомлення студентів з виробництвом. Для нормаль-

ної роботи кабінету креслення, для створення матеріальної його бази — оснащення вузлами і деталями машин, створення серії креслень-завдань, — а також для організації видання посібників, книг, моделей і деталей, необхідний хоч би один лаборант-інженер, що добре знає свою справу.

Вечорами, коли студенти могли б в часи своєї самостійної роботи використати кабінет з його зручними і спеціально для них приготуваними столами для креслення, кабінет закритий, посібники не видаються. І студенти вимушені креслити в гуртожитку, в бібліотеці.

Доцент В. О. АЛЕКСЄЄВА.

Ми вважаємо за потрібне

Недавно кафедра психології і педагогіки нашого університету обговорила на своєму засіданні разом з членами студентського наукового педагогічного гуртка тези ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про перебудову системи народної освіти і матеріали всенародного обговорення, що систематично висвітлюються в пресі.

Кафедра одностайно схвалила намічені шляхи перебудови системи народної освіти, вважаючи, що реорганізація радянської середньої і вищої школи викликана настійними потребами нашого суспільства. Кафедра вважає за необхідне висловити ряд думок з приводу реорганізації середньої і вищої школи СРСР.

Кафедра вважає, що при визначенні змісту освіти нової реорганізованої школи (навчальні плани, програми, підручники) необхідно правильно визначити співвідношення загального трудового, політехнічного, естетичного і фізичного виховання учнів з тим, щоб нова школа і на першій фазі навчання (восьмирічка) забезпечила всебічний, гармонійний розвиток особи.

Про строки навчання на першому етапі середньої школи були висловлені різні думки. Старший викладач кафедри В. І. Литовченко вважає більш доцільним восьмирічне навчання, бо це забезпечить уніфікацію середньої школи першого ступеня. Вивчення досвіду минулого нашої школи підтверджує, на думку В. І. Ли-

товченка, що різні типи шкіл породжують тенденцію до автономізації системи освіти в окремих національних республіках.

Доцент В. О. Дем'яненко, Т. М. Федотова, В. О. Котов вважають, що в цих школах національних республік, де будуть вивчатися 3 мови (рідна, російська і іноземна), для того, щоб не переобтяжувати учнів, доцільно строк навчання продовжити в школі I ступеня до 9-ти років.

Щодо мови, на якій будуть навчатися діти в школі, кафедра приєднується до того, що говориться в тезах, вважаючи, однак, що навчання на національній мові враховує обов'язкове вивчення російської мови і навчання.

Кафедра вважає за необхідне захищувати дітей в школу з 7-річного віку, тому що прийом дітей з 8-річного віку штучно гальмує їхній психологічний і фізичний розвиток.

Схвалюючи різноманітність типів школи II ступеня, кафедра вважає, що важливим типом школи II фази повинна бути загальноосвітня трудова, політехнічна школа з виробничим навчанням. Школи II ступеня навчання повинні бути диференційовані по чотирьох напрямках: фізико-технічному, хіміко-технологічному, природничо-агрономічному та гуманітарному. При такому напрямку навчання, на думку кафедри, відпаде необхідність у створенні шкіл для особ-

Надамо допомогу вченим Туркменії

Міцні узи дружби зв'язують Одеський університет з трудящими братньою Туркменією. В роки Великої Вітчизняної війни в туркменському місті Бейрам-Алі перебував у евакуації наш університет. Нашим студентам, викладачам і професорам було надано житло, створені умови для нормальної роботи і навчання. Десятки вихованців університету залишилися працювати в Туркменії. Культурні зв'язки продовжували розвиватися і післявоєнні роки. Але, як справедливо говориться в народі, «друзі пінаються в біді». Коли кілька років тому трапився страшний ашхабадський землетрус і постраждала бібліотека Ашхабадського університету, обидві наші бібліотеки і професор-

сько-викладацький склад зібрали кілька тисяч цінних книжок і передали їх в дар університету Туркменії.

Зараз з нашими друзями-туркменами знову біда — в кінці літа цього року згоріла бібліотека Академії наук Туркменської РСР, що нараховувала понад 2 млн. книг і журналів, і вчені залишилися без наукової бази. Відкликаючись на прохання вчених Туркменії, колективи наукової і студентської бібліотеки та ректорат вирішили надати АН ТРСР братню допомогу — з фондів бібліотек, з кабінетів в Туркменію буде направлено 20—25 тисяч одиниць цінних книг і журналів.

Наша допомога буде ще більш відчутною і дійовою, якщо в збирання літератури для АН Туркменії включиться громадськість університету.

Безперечно, кожний може знайти у себе вдома кілька цінних в науковому відношенні книг, які в даний момент вже не дуже потрібні їх власникам. Багато було б, щоб наші професори, викладачі і студенти здавали такі книги в дар Академії наук Туркменії.

М. ІЛЬЕНКОВ,
учений секретар
наукової бібліотеки.

ПРО СТАН ДИПЛОМНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Недавно на історичному факультеті була створена спеціальна комісія, до складу якої входили викладачі П. І. Воробей, Н. І. Калюжко, Г. Є. Самборська. На протязі 2 тижнів комісія перевіряла, як працюють студенти-дипломанти, що вже ними зроблено. На зборах дипломантів було підведено підсумки.

Стан написання дипломних робіт на сьогодні такий. Більшість студентів V курсу наполегливо працюють над своїми дипломними дослідженнями і, немає сумніву, успішно з ними справляться. Студенти Гараськін, Рябовол, Костинчук, Станов, Цяях, Кашковський закінчують роботи.

Але таким студентам, як Шульга, Муха, Мартянов, Черних, Мятів, Гаврилуца, Римін, Бубнов, потрібно ще багато часу для обробки літератури. Вони лише приступили до роботи. Римін, Мятів, Чорноморченко, Мартянов, Гаврилуца лише в день зборів познайомилися зі своїми керівниками.

Н. КОСТЕЦЬКА.

ЯК МИ ПРАЦЮЄМО ЗА ІНДИВІДУАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Ми з Ковалевським вирішили працювати за індивідуальним планом по спеціалізації «геоморфологія». Обрали теми робіт, наші керівники дали нам список літератури, яку ми повинні самостійно вивчити. Моя тема стосується четвертичної геоморфології Дністра, тема Ковалевського — геоморфології узбережжя. Деканат і кафедра фізичної географії надали нам велику допомогу в улагодженні організаційних питань. Після цього на засіданні кафедри було розроблено план нашої роботи до кінця навчання в університеті. По плану в минулому семестрі ми склали екзамен додатково. Незважаючи на велике навантаження (ми склали 6 екзаменів), по всіх предметах одержали «відмінно». Загальні лекції ми відвідували при змові, додаткові

предмети вивчали систематично, часто консультувалися з викладачами при вивченні окремих розділів. Нам багато допомагали доценти Смирнов, Яцько, Белозеров, Пазюк, Савченко та інші.

Завдяки їм нам організовуються лабораторні заняття з важких розділів.

В цьому семестрі ми продовжуємо працювати за індивідуальними планами. Стимулом до роботи великий. Ми маємо чітко накреслений план і певну спеціалізацію. Разом з тим, ми поглиблюємо знання з основного предмету і набуваємо навички самостійної роботи.

А. ЧЕПАЛИГА,
студент III курсу геолого-географічного факультету.

Як підкреслив нещодавно М. С. Хрущов, радянські люди завжди високо оцінювали славі революційні традиції французького народу, робітничого класу Франції, значення дос-

Науковий семінар з історії Франції

віду його боротьби, теоретичне узагальнення змісту якої дано у геніальних творах К. Маркса, Ф. Енгельса, В. І. Леніна.

З метою більш глибокого та систематичного вивчення історії революційного, робітничого руху та громадської думки у Франції, починаючи з XVIII ст. до наших днів, при кафедрі загальної історії історичного факультету нашого університету організовано відкритий науковий семінар. Перше його засідання відбудеться 23 грудня, о 7-й годині вечора, в ауд. № 5 історичного факультету. Буде заслухано доповідь доц. К. Д. Петряєва «Сучасні по-

літичні події у Франції в світлі уроків історії» та затверджено план роботи.

До участі в семінарі запро-

шуються викладачі кафедр історії, історії КПРС, філософії, політекономії, літературознавчих та мовознавчих кафедр університету та інших вузів міста, співробітники наукових бібліотек та викладачі історії середніх шкіл.

Робота семінару буде пов'язана з діяльністю товариства «СРСР—Франція», тобто скерована, крім наукових завдань, на те, щоб сприяти більш ширшому ознайомленню трудящих нашого міста з історією та культурою французького народу, з його сучасним життям та боротьбою.

Музлекторій необхідний

Ми, майбутні вчителі, особливо філологи, кому доведеться працювати в основному в сільських школах, де дуже часто немає учителів музики, певніні уміти відповісти на запитання учнів, співставити літературний твір і аналогічний йому музичний, прищепити дітям любов до музики, розкрити її красу і багатство.

На жаль, багато з нас мають великі прогалини в музичній освіті, а одержані знання випадкові, несистематизовані. В цьому відношенні ми перебуваємо в значно гіршому стані, ніж студенти педінститутів, де музика, як предмет, вивчається на протязі п'яти років.

От в зв'язку з цим виникла думка про створення при університеті музичного лекторію. Була намічена програма лекторію: зарубіжна класична музика — творчість Моцарта, Баха, Бетховена, Ліста, Дворжака, Гайдна та інших; окремий цикл лекцій, присвячений творчості Чайковського, і, нарешті, сучасні молодіжні пісні.

Університет звернувся в філармонію з проханням організувати у нас такі концерти. Завідуючий концертним відділом тов. Курільський відмовив, мотивуючи тим, що у симфонічного оркестру, мовляв, немає жодного вільного дня.

Лекторій не організований, та музику вивчати необхідно, і над цим слід подумати. Нам здається, що можна провести читання циклу лекцій, а як музичне супроводження використати магніфонні і грамофонні записи.

Г. ПЕДАХОВСЬКА.

Рішення профбюро — в маси

Недавно відбулось засідання профбюро фізико-математичного факультету, на якому було обговорено і затверджено план роботи секторів профбюро на перше півріччя 1958—1959 років. Головну увагу профбюро приділило виробничому сектору, в плані якого накреслено: надати максимальну допомогу деканатові й парторганізації в реалізації учбової програми, в піднятті успішності студентів, у пошкваленні роботи студентських наукових гуртків; допомогти факультету в організації обчислювального центра; повести рішучу боротьбу з порушниками дисципліни тощо.

В плані побутового сектора накреслено заходи до поліпшення роботи їдальні й буфетів. Вирішено обстежити побутові умови студентів, які живуть по кутках з метою надання їм належної допомоги. На підставі вже проведеного обстеження профбюро видало ряду студентів грошову допомогу в розмірі 100—150 крб.

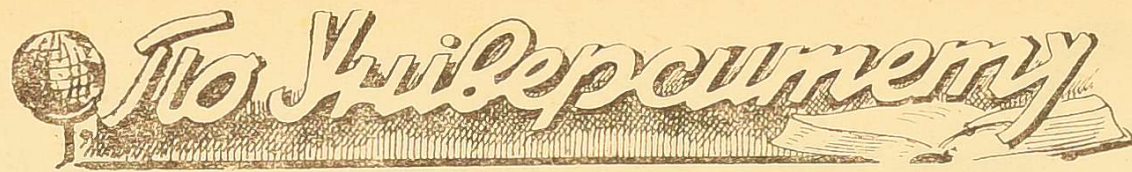
Культсектором намічено провести ряд вечорів художньої самодіяльності, екскурсій, організувати музичний лекторій тощо.

Оргсектор запланував у першу чергу провести нараду профгрупортов і курсів з метою покращення профроботи на цих курсах. Сектору охорони праці вмінено в обов'язок покращити роботу в фізінституті.

Робота профбюро повинна бути спрямована на зміцнення зв'язку з масами, на підвищення рівня навчально-виховної, виробничої і культурно-масової роботи в світлі рішень грудневого Пленуму ЦК КПРС.

Я. МАЙСТРЕНКО.

На геолого-географічному факультеті відбулася наукова студентська конференція, присвячена літній польовій практиці і приурочена ХХІ з'їзду КПРС. Прочитано вісім допо-

ДНІ НАУКИ

відей, оснований на результатах власних спостережень. Тематика доповідей носить регіональний характер, що відповідає тематиці кафедр, які займають комплексним районуванням нашого краю. Характерно, що поряд з студентами IV—V курсів в роботі конференції взяли участь і студенти II—III курсів, які також представили свої доповіді. Це свідчить про зростаючий рівень наукової підготовки студентів факультету.

Дні, коли проходила конфе-

Англійські студенти в гостях у біологів

Десять англійських студентів з вишніх коледжів різних міст Англії побували недавно в гостях у біологів нашого університету.

Делегація знайомилася з постановкою навчальної роботи на факультеті, оглянула лабораторії, мікроскопичний кабінет, зоологічний і ботанічний музеї. Делегати задавали багато запитань, захоплювались цікавим ілюстративним матеріалом.

— «У вас, дійсно, є всі умови для навчання», — говорили вони студентам-біологам. Величезний інтерес викликали у делегатів подарунки біологічному факультету від китобійної флотилії «Слава». Уважно слухали англійські студенти пояснення професора І. І. Пузанова англійською мовою. Гості побували на практичних заняттях з зоології безхребетних, (питали про програми, про виконання практичних робіт, про літню практику, оглянули робочі зошити студентів).

Англійські студенти розповіли, що в Англії намічається збільшити навчання у вишніх коледжах з двох до трьох років з метою розширення знань студентів. Однак за рахунок цього число викладацьких коледжів повинно зменшитися на одну третину. А вже зараз в Англії не вистає до 40 проц. вчителів у шко-

ренція, перетворилися в дні науки на факультеті. Кожний курс оформив фотомонтажі, присвячені практиці, IV курс подав чудову колекцію мінералів і гірських порід, зібраних під час практики на Кавказі. В дні конференції активізували свою роботу палеонтологічний і мінералогічний музеї, двері яких завжди широко розкриті для студентів, що цікавляться наукою. Студенти ознайомилися з кращими звітами про практику, розглянули колекції рослин і мінералів.

В. КОВАЛЕВСЬКИЙ.

Покінчити з прогулами

Рівно о 9.00 гучний дзвоник сповіщає про початок занять. Стихає гамір в коридорах.

Рівно о 9.15 у вестибюль не входить, а влітає студентка II курсу істафаку Наталя Чорниця. Вона сгрибає зразу через три сходи, але це вже не допомагає: вона спізнилась. Пресує кінчик носа в щілину дверей аудиторії, вона бачить, що її товариші схилились над конспектами. Нагальна зіймає і виходить...

Таку картину можна бачити на II курсі частенько. За неповними даними, без поважних причин тут пропущено більше 500 годин. А курсове бюро мириться з таким станом.

На інших курсах справа трохи краща. На I та III курсах весь клас сидить за тим, щоб студенти не пропускали лекцій. На V курсі була обговорена поведінка деяких студентів, що не відвідували лекцій. Студентам Гомон, Швець, Конової оголошено догани, а Конової навіть із занесенням в особисту справу. Товариська критика подіяла. Названі студенти зараз акуратно відвідують усі лекції, не запізнюються. А от студенти Скорошній, Федорова не зробили для себе ніяких висновків і не з'являються на лекції. Слід би їм нагадати про обов'язки студентів.

Бюро істафаку (особливо в останній час) перевіряє роботу курсових бюро, керує нею. Була зроблена перевірка присутності студентів на заняттях I, II, V курсів. Такого роду рейди повинні відбуватися частіше, щоб студенти відчували контроль.

З прогулами треба покінчити.

Р. ЧАСТНАЯ.

лах. Вчителювання не приваблює англійську молодь — зарплата невисока, і, крім цього, вчителі-жінки сдержують зарплату нижчу, ніж вчителі-чоловіки.

Увагу англійських студентів привернули досліди з вегетативної гібридизації. Англійські студенти, за їхніми словами, є прибічниками вейсманізму-менделізму. Але гостей надзвичайно вразили своєю наочністю щеплення і їх наслідки, як доказ зміни ознак шляхом вегетативної гібридизації, і вони попросили дозволу взяти з собою шеплення столового буряка з цукровим і цукрового з столовим, а також щеплення білої і червоної моркви і редиски.

На практичних заняттях з цитології гості звернули увагу на організацію робочого місця кожного студента, роботу за мікроскопом і виготовлення студентами мікроскопічних препаратів.

На прощання гості висловили подяку за надану можливість ознайомитися з життям факультету. Вони сказали, що наш факультет — одне з цікавих місць, які вони відвідали і висловили надію, що візити в майбутньому продовжуватимуться.

В. ЛISOVСЬКА,
студентка IV курсу біологічного факультету.

ОБГОВОРЕННЯ ЦІННОЇ КНИГИ

Книга «Історія Української РСР», т. II, відіграє важливу роль в ознайомленні широких верств трудящих з історією нашої республіки в радянський період, а також виконує роль підручника для студентів історичних факультетів вузів. Тому обговорення другого тома «Історії Української РСР» викликало великий інтерес нашої громадськості і, насамперед, істориків. Інститут історії Академії Наук Української РСР організував широке обговорення книги в містах Києві, Харкові, Львові, Одесі з метою позбавити друге видання книги певних недоліків та недоробок.

Історики Одеси разом з представниками авторського колективу П. С. Зигорським, П. Стояном і Г. М. Шевчуком та представниками вузів інших міст України обговорювали цю книгу 8—9 грудня цього року. Викладачі історичних кафедр університету М. Д. Свічарівська, П. І. Воробей, В. М. Немченко, Г. І. Нільве у своїх виступах аналізували першу частину книги «Підготовка і проведення Великої Жовтневої соціалі-

стичної революції. Встановлення радянської влади на Україні». Ці товариші вважають за потрібне у другому виданні книги повніше і глибше висвітлити передумови соціалістичної революції та селянський рух на Україні в 1917 році, історію західноукраїнських земель і Криму висвітлювати в зв'язку з розвитком всієї України.

Товариші М. Ю. Раковський, П. Г. Чухрій, О. Д. Шевчук зупинилися на недоліках II частини книги, в якій висвітлюється період іноземної інтервенції та громадянської війни на Україні. Вони відзначили, що необхідно більш конкретно охарактеризувати масову боротьбу трудящих України проти іноземних інтервентів на півдні, розкрити значення військово-політичного союзу робітників і селян та дружби народів в роки громадянської війни.

Група викладачів історії КПРС — Г. Столяр, Шиян, Іванов, Мягчлов, Ганевич, Романюк — вказали на потребу більш повного розкриття значення з'їздів Рад, з'їздів КПУ та

пленумів ЦК КПУ. Ці товариші говорили, що в II томі має місце невірне висвітлення діяльності партії боротьбістів.

Доцент Мигаль та співробітник краєзнавчого музею т. Бережний радили авторському колективу доробити розділи книги, присвячені післявоєнним п'ятирічкам, в плані більш повного розкриття новаторського руху та ролі мас — творців історії. Доценти П. А. Некрасов, П. І. Воробей, розглядаючи розділ книги «Україна в період Великої Вітчизняної війни Радянського Союзу», підкреслили необхідність збільшити ілюстративний матеріал. Товариші К. Д. Петряев і Г. А. Пляшко пропонували повніше висвітлити в книзі міжнародне становище Української РСР, охарактеризувати діяльність українських прогресивних організацій за кордоном.

Викладач кафедри економічної географії ОДУ Л. Х. Калустян зауважив, що в книзі не визначена питома вага народного господарства України в загальносоюзній економіці. Цю думку тов. Калустян обгрунтував рядом прикладів та статистичних даних.

Член авторського колективу П. Столяр в заключному слові зазначив, що ряд важливих зауважень учасників обговорення буде врахований при підготовці другого видання книги і допоможе у створенні багатотомної історії України.

Н. І. КАЛЮЖКО,
В. М. НЕМЧЕНКО.

Для нас, студентів I курсу, в університеті все цікаве, все нове. Наші знання поповнюються з кожним днем.

Предмети, які читають нам, становлять великий інтерес, і все-таки уже зараз багато хто може сказати, що його більше захоплює — ботаніка чи зоологія. Першокурсникам Скульської, Святенко, Царьовій більше подобається зоологія, Погребняк і Кривошей — ботаніка.

Студенти нашого курсу охоче виконують невелику, але самостійну роботу з мікроскопом, виготовляють препарати.

Вже зараз в групах проходить велика підготовча робота до екзаменів: регулярно про-

НАШ КУРС

гій безхребетних, анатомії.

На семінарах з історії КПРС активно виступають Коваль, Босолян, Юркова, Андрієшина, Скорокова. Добрі знання з іноземних мов виявляють Царьова, Кривошей, Погребняк Т., Погребняк Л.

Та не всі студенти сумлінно грацюють. Особливо погане становище з іноземними мовами. Студентам Бойко, Макарову та деяким іншим треба добре попрацювати, щоб наздогнати товаришів.

ТРОФИМОВА,
студентка I курсу біологічного факультету.

Більше активності, товариші першокурсники

Кінчається лекція з математики, і які прийшли до університету з виробництва. Серед них Нона Ноздріна, Валерій Антонович, Семен Фельдман і багато інших. Нона працювала 2 роки на склянотарному заводі в заводській лабораторії і добре ознайомилася з лабораторним устаткуванням. Валерій Антонович і Сеня Фельдман були препараторами в університетських лабораторіях. Тепер їм значно легше на практичних заняттях, ніж іншим, тому що у них є навички в роботі з хімічним посудом.

Недавно у студентів I курсу проходив колективум з неорганічної хімії. Студенти були зовсім неактивними, і десцент А. І. Позігун після колективуму сказав, що він дуже незадоволений їхньою роботою. Зрозуміло, першокурсникам зараз дуже важко. В університеті для них все нове. До того ж, матеріал дуже складний: дальший розвиток періодичного закону Менделєєва і будова атому. Однак це зобов'язує ще краще готуватися до лекцій.

Студенти разом розбирають те, що їм доведеться перевірити на досліді. На першому курсі багато студентів,

ХОРОША ТРАДИЦІЯ

Хороша традиція існує на геолого-географічному факультеті. Випускники факультету, які працюють геологами, петрографами і гідрогеологами в партіях та експедиціях в різних місцях нашої неосяжної Батьківщини, підтримують тісний зв'язок з кафедрами та музеями факультету, надсилаючи для консультації свої теми наукових праць і колекції мінералів і гірських порід, які є цінним поповненням петрографо-мінералогічного музею.

Тільки за останні місяці в музей прибули цікаві зразки мінералів і гірських порід з Кавказу, із Криму, з Рудного (Алтай), чекаємо велику колекцію гірських порід з Киргизької РСР.

Випускниця нашого факультету В. Феюнова надіслала музею цікаві мінерали із Криму: улесит та люнебургит. Випускник 1954 р. Л. В. Іщенко привіз суцільні поліметалічні руди із східного Казахстану, де він працює старшим петрографом Алтайської експедиції.

У поповненні музею беруть участь студенти й інших фуркацій. Студенти IV курсу географічного відділу під час практики на Кавказі зібralи багато зразків мінералів і гірських порід, частина яких зайняла гідне

місце серед наших колекцій. Студент III курсу хімічного факультету Н. Заяць приніс в музей дуже цікавий зразок вапнякового сталактиту, узятого ним в одній з печер Караб-Яйли (Крим).

Не забувають нас і юні аматори геології. Силами учнів Одеської школи № 57 в музеї створена гарна колекція морфологічно цікавих кристалів, «роз» і друз гіпсу з червонобурих глин Чорноморського узбережжя м. Одеси.

Зараз у музеї знову організована виставка гірських кристалів та їх різноманітностей, частина з яких подарована нашими випускниками Хафен та Гордієнко, які зараз працюють мінералогами; готується до демонстрації колекція яшм, також поповнена нашими колишніми студентами. Хочеться побажати студентам університету, щоб під час екскурсій, практик і туристських походів у різних районах нашої країни вони збирали колекції гірських порід і мінералів тих місць, де вони побувають і допомогли в поповненні нашого музею.

Г. П. БАБИЦЬ,
директор петрографо-мінералогічного музею.

КУЛЬТУРНО-НАУКОВІ ЗАГОНИ ВИЇХАЛИ НА СЕЛО

ДРУГИЙ ТРАДИЦІЙНИЙ

МАЛО В РЕПЕРТУАРІ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

Білгород! — крикнувши з підніжки автобусу ще хтось кинувся домовлявся про репертуар в другу традиційну Білгород-Дністровський культурну бригаду.

Київські артисти в різні боки. Ми в приміщенні білгородського клубу «Образ Леніна» прийняли добрий перерви почався і злагоджено проговором. Оплесками чачі пісню «Журавлі» М. Андреевої та інші у виконанні сестер

те, що висміював пустомелів-хлопців. Але цього занадто мало, й воно розповзлося в загальному хорі довгетужливих «Волжанок» та «Маріян». Після концерту зав. клубом гесворив: «Привезли б, дівчата, народних пісень. Наші люди так люблять їх»...

З'їхалися в райцентрі удень, знайомилися з містом. Побували у фортеці, на лимані. А о 8 годині була лекція доцента І. Г. Леонова і кон-

церт. Концерт пройшов гірше, ніж чекали. В розмові з директором будинку культури і учасниками художньої самодіяльності піддано аналізу весь концерт. В суперечці народжувались цікаві пропозиції про поліпшення репертуару. Найближчим часом домовилися зустрітися на філфаци, куди з концертом завітають білгород-дністровці.

В. МОРОЗ, Л. КЕЛЕМБЕТ,
Л. ЄДИДОВИЧ.

Сирій грудневий день, яких багато в Одесі. Забризані болом автобуси. Коло одного весела юрба юнаків і дівчат з домрами всіх розмірів, акордеоном і різними пакунками. Це бригада художньої самодіяльності історичного факультету збирається їхати в підшефний Овідіопольський район.

Машина мчить по асфальту, проходить околицями міста, а далі — безкрай, мокрі, пусті поля. Похмура пора. А всередині автобуса вирує ве-

селе студентське життя. Не випускає з рук акордеоно студент Ямко, одна пісня змінює другу. Навіть сонце на хвилинку заглянуло в автобус.

А от і Овідіополь. Нові будинки, асфальтовані тротуари і прекрасний палац культури з просторим фойе і великим залом, який не поступається багатьом одеським. Грає радіола, студенти і місцева молодь танцюють. Повільно, по-районному, збирається публіка. Але в сім годин вже сісти нема де. Ті, що запізнились, стоять в проходах і в дверях, пройти в зал неможливо.

Уважно слухають овідіопольці змістовну доповідь кандидата історичних наук І. Д. Головка про побудову соціалізму в Китаї. В цей же час викладачі університету П. Й. Каришківський і Я. П. Зінчук читали лекції в клубах сусідніх колгоспів.

Почалась художня частина. На сцені студенти грають, співають, танцюють, декламують.

Яка вдячна публіка — наші шефи! Як по-дружньому реагують глядачі на кожний виступ студентів, вибачаючи їм недостатню сценічну майстерність. З яким захопленням дивляться вони маленькі сценки з студентського життя у виконанні студентів Шурапова, Хохлова, Фірсова, як дружньо аплодують нашому оркестру (керівник — студент Бугдов) і співакці, студентці Санічкіній, танцюючій студентки Черниш.

Проте наші глядачі критично оцінюють виступи. І те, що не відповідає їм справді народному смаку, не викликає схвалення. Так, не сподобалось глядачам «Советское танго» у виконанні студентки Мірської. Пасивно реагували наші шефи і на пісню «Синьоока» у виконанні Чернеги. Скажемо прямо, салонна музика і зміст, далекий від радянської дійсності, не тривожать почуттів наших трудящих людей. До цього слід прислухатися і відповідно реагувати. Майже нема в нашому репертуарі народних українських пісень.

Вечір зустрічі закінчено. Керівництво району щиро дякувало бригаді і просило приїхати ще. В районі є чудові будинки культури в колгоспах і вдячна публіка.

Повертаємось до Одеси. Знову пісні і музика.

Проте не можна пройти повз деяких незвичних, але прикрих явищ. Прекрасні пісні співають студенти, і здається, що імпровізований хор звучить краще. Але в чудове звучання радянських пісень часом вривається дисонансом якась чужа, з дозволу сказати, музика, з хворобливим ритмом або з чужою нам, розкладницько-занепадницькою мелодією. Звідки проникнув цей непотріб в наше студентське життя? Очевидно, слід звернути увагу на естетичне виховання нашої молоді.

Поїздка бригади студентів і викладачів історичного факультету в Овідіопольський район свідчить про необхідність посилити зв'язок нашого студентства з селом, з життям трудящих.

П. ОСАДЧУК.

Я. П. ЗІНЧУК.

ЇДУТЬ, ЇДУТЬ КОМСОМОЛЬЦІ, І ПІСНІ ДЗВЕНЯТЬ

В красивому «угорському» автобусі розмістилися майже всі учасники культурбригади. Вони їдуть в Біляївський район, де в різних колгоспах викладачі читатимуть лекції, а студенти даватимуть концерти.

По дорозі керівник бригади Емануїл Борисович Лейбман пропонує розділитися на три групи для більшої оперативності.

В Біляївці перша група («група Суркова») зробила «висадку», а інші поїхали далі. З першою групою зійшли також доцент кафедри історії КПРС Л. А. Мягчилов та кандидат фізико-математичних наук П. М. Гудзь.

— Скільки тут вас? — питає один з викладачів.

— 10 чоловік... і один «З. н. к.».

В Біляївці чекали «артистів» на 4 годину, та ми приїхали приблизно о сьомій, тому нас посадили на грузовик і повезли в інше місце. Іхали довго. Пробували співати. Не вийшло: вітер і холод перешкоджали.

Після 25 км. дороги машина зупинилася біля великого будинку — клубу с. Василівки. І ось уже доцент Л. А. Мягчилов читає лекцію по «Тезах доповіді М. С. Хрущова», а в одній з кімнат «артисти» готуються до виступу...

— Здрасуйте, товариші! Студенти Одеського державного університету раді зустрічі з вами. (Буря овацій). Балкарей Юра читає вірш В. Домраді зустрічі з вами.

повідомляє зосередженій уже публіці наступний номер...

За фабричної заставой,
Где закаты в дыму...

— з почуттям співає Альоша Бахірко. Його вітають щирими аплодисментами.

Женя Сурков — незмінний та незамінний акомпаніатор кожного вокального, танцювального номера. В оплесках після кожного такого номера — йому нагорода.

Та чи не найбільше оплесків припало на долю Іри Самофалової. Коли вона співає, зал сільського клубу перетворюється в слух, глядачі не відривають від неї погляду. Пісня закінчена, і вони бурхливо висловлюють своє захоплення вигуками «біс».

Схвилювано виконує Іра пісню за групи нашого культурно-наукового загону.

По дорозі в Одесу було підведено, так би мовити, підсумки зробленого.

Учасниками нашої поїздки в колгоспи Біляївського району були до тридцяти студентів фізмату, які дали 12 концертів; вісім викладачів: секретар парторганізації фізмату Е. Б. Лейбман, зав. кафедрою філософії доц. М. Е. Овандер, зав. кафедрою політекономії доц. О. Г. Лабунець, зав. кафедрою геометрії і алгебри доц. М. М. Швець, доц. кафедри історії КПРС Л. А. Мягчилов, доц. кафедри диференційних рівнянь С. М. Кіро, старший викладач кафедри загально-молекулярної фізики, кандидат фізико-математичних наук П. М. Гудзь, науковий співробітник астрономічної обсерваторії т. Дрейзен, — вони прочитали 15 лекцій в селах Біляївського району, з яких дві лекції були прочитані по місцевому радіомовленню (доц. М. Е. Овандер, «Міжнародне значення контрольних цифр розвитку народного господарства СРСР на 1959—1965 рр.»; доц. С. М. Кіро: «Радянські штучні супутники землі»).

Роботи культурбригади студентів і викладачів університету в селах району сприяли другий секретар райкому партії тов. Чорний та завідувачий відділом пропаганди тов. Маркєвський.

З не меншим успіхом, ніж «група Суркова», виступала друга група (В. Зотов, Р. Протопопов, А. Обіначна, М. Ігнатенко, Л. Мариновський та ін.), яка дала 5 концертів, та третя група (духовий оркестр), де слід відзначити Г. Зікар'яна і окремо виділити товаришів з інших факультетів, що сумлінно поставилися до громадської справи. Це В. Главенчук (істфак), О. Дюкарев (філфак), Т. Ліщенко (філфак), В. Гаркуша (хімфак).

Побільше таких виїздів у села нашої області, вони дуже бажані як для студентів, так і для колгоспників, вони дуже потрібні, дуже корисні.

«Ты в сердце моем,
Ты всюду со мной,
Одесса, мой город родной».

Концерт закінчений. Колгоспники дуже задоволені. Після концерту для нас організують вечерю.

Голова колгоспу Борис Олександрович проголошує тост:

— Вип'ємо за науку!.. За те, щоб ви, як представники науки, частіше приїздили до нас.

В хату заходить чоловік високого росту, посміхається. Це бухгалтер. Просить заспівати українську народну пісню. Виконуємо бажання.

Ночуємо в гуртожитку РТС.

Цікава історія цього будинку. Це був палац одного графа, побудований в XIX столітті. Під час південного заслання тут три дні гостював О. С. Гурькін. В свій час цей будинок належав графу Васильєву, діти якого були революціонерами.

Село Василівка знамените й тим, що тут працює старий агроном, який навчався в одній школі з Котовським. Про це розповідали нам місцеві жителі.

На другий день ми дали концерт в с. Каменці, де нас також дуже добре прийняли Крім Самофалової, тут викликали на «біс» Л. Білик, яка виконувала мексиканський танець.

Було темно, коли наша група приїхала на станцію Дністер.

Наш концерт на станції Дністер пройшов не гірше попередніх. Публіка захоплено зустріла виступи Іри Самофалової, Жені Суркова, Альоші Бахірка, Юри Балкарея. Була дана порівняно висока оцінка танцюристам Галі Травкіній та Серьожі Главацькому, які виконували молдавський танець; особливо полонила глядачів Галя.

Із станції Дністер ми пішки пішли в Біляївку, де на нас уже давно че-

кав «угорський» автобус та дві інші

ДІВЧАТА З ВЕЧІРЬНОГО

Свіже повітря бадьорить стомлене тіло. Приємно після робочого дня йти людними вулицями, слухаючи багатоголосний гамір міста.

Навкруги вирує життя; воно кипить всюди: на цих широких вулицях, в світлих цехах, в просторих аудиторіях.

Середнього зросту білява дівчина кудись поспішає з книжками в руках. Повз неї з жартами та веселим сміхом проходять юнаки і дівчата. Сдні хочуть дістати квитки в кіно, другі — подивитися нову виставу в театрі, треті — просто погуляти яскраво освітленими вулицями, милуючись красою вечірнього міста.

І хоч Люда Щербань не йде зараз разом з ними, їй ані трохи не задрісно. Люда, лаборантка суперфосфатного заводу, знайшла своє місце в житті.

...Люда ще в коридорі одягла білий халат. Перед тим, як увійти в лабораторію, на мить зупинилась — намагалася прийняти серйозний вигляд. Відчинила двері і... не витримала, засміялась.

Подруги почали наперебій запитувати:

— Ну, як, Людо?

— Вступила?

— Ми її запитуємо, а вона сміється. Кажі, вступила чи ні? — наступала Ірина Кісова. Вона хвилюється найбільше, бо в 1959 році вирішила також йти в університет, на вечірній відділ хімії.

— Так, дівчата, вступила. Вчора ввісьли списки зарахованих на перший курс.

А подруги вже цілували її, обіймали; кожна щось говорила, голосно сміючись, — звісно, як радіють дівчата.

В цей час відхилились двері і в лабораторію заглянув секретар комсомольської організації заводу Микола Герашенко.

— Здрастуйте! Щербань є?

І, побачивши в колі дівчат щастливу і трохи стомлену Люду (бо ж нахвилювалась стільки!), кинувся її поздоровляти:

— Значить, студентка хімії? Ми раді за тебе, Людо. Сподіваюсь, що не підведеш. Коли буде якась потреба, звертайся в комітет, допоможемо, — вже на порозі кинув Микола і поспішив у новий цех.

Курсові вечори стали традицією в нашому університеті. Це хороший метод відпочинку і, як сказав, своєрідний засіб виховання. Крім приємності і задоволення, що покликані давати ці вечори, вони ще й зміцнюють дружбу студентів, виявляють і підносять їх культурний рівень. На таких вечорах проявляє себе людина. Бо не тільки в праці: за верстатом, на будові, у вузівській аудиторії під час колоквиуму, семінару чи екзамену, а й на карнавалі, на танцях, в розмовах і поведінці на курсовому вечорі — особливості людини, її манери та звички і, нарешті, душа її помітно просочуються через всякі зовнішні, часто штучні риси-прикраси.

Один вечір жваво розмовляє з товаришами, з ширістю і азартом грати бере участь в іграх, його очі блищать від посмішок всьому гарному, тому курсові вечори і відіграють свою, справді смішну, в його

В цей день до Люди приходило багато людей, тисли руку, поздоровляли, бажали успіхів. Адже Люда за рік роботи на заводі заслужила повагу не тільки в лабораторії, але й в цехах.

Вона прийшла сюди після закінчення школи. Працювала спочатку різноробочою, через кілька місяців — апаратницею. Невдовзі Люду Щербань перевели в заводську лабораторію. Можливо, саме з того дня в неї зародилась мрія стати кваліфікованим хіміком. Дівчина не раз ловила себе на думці про дальше навчання, про вуз.

Рішення назріло не відразу. — А чи зможу вчитись? — запитувала себе Люда. — Адже це майже все рівно, що працювати ще одну зміну: чотири години занять після роботи, та ще й треба до них підготуватись.

Та щоденна робота в лабораторії, така цікава і захоплююча, підтримка товаришів розвіяли її сумніви. Люда подала документи до університету на вечірній відділ хімічного факультету. Старанно готувалась до вступних екзаменів. На час іспитів комсомольська організація заводу добилась перед дирекцією заводу відпустки для неї. Вступні екзамени складала успішно, хоч хвилювалась дуже.

І ось вона студентка.

Спочатку було важкувато. Доводилось розраховувати кожну хвилину. Незабаром, коли почались семінари з історії КПРС, лабораторні роботи, вільного часу стало ще менше. Але Люда не піддалась труднощам: вона добре готувалась до занять.

...Іде семінар з історії КПРС (читає лекції і веде семінари П. І. Столяр) Люда уважно слухає відповідь Люби Гайдукової.

...Її виробнича біографія схожа на біографію Люди Щербань. Після за-

кінчення середньої школи вона пробувала вступити у вуз. Не пройшла за конкурсом. Тоді пішла працювати на завод пресів. І тут, в заводській лабораторії, роблячи хімічний аналіз виплавленого чавуну та визначаючи процент кисню в сталі, вона відчула, що робота їй сподобалася. Над дим хотілося працювати все життя. І Люба вступила на хімію.

Товариші по курсу обрали її старостою групи. Багато цікавого можна розповісти про Люду Щербань, про Любу Гайдукову, Ворник Надію, Свєрбиль Світлану... Та довелося б перераховувати весь курс. На закінчення скажемо одне: добрі дівчата, справжні комсомолки, передові виробничники вчаться на першому курсі вечірнього відділу хімії.

Ан. ГЛУШАК,
Мик. ПАСІСНИЧЕНКО.

Ви думаете, що це фото зроблено навесні? Помилаетесь. Йому лише 10 днів.

ВРАЖЕННЯ І ЗАУВАЖЕННЯ

очах спалахує вогник обурення, а брови образливо насплюються, коли він побачить щось погане чи недостойне (а таке, на жаль, буває).

Другий боком обходить загальну веселість, його очі насмішливо зужуються час від часу, його рухи недбалі і особливі, а всі його мінні та жести — заперечення всього.

Третій весь час з усіх сил намагається хоч чим та приголомшити всіх, від чого перший раз-у-раз посміхається або хмуриться.

Іншому треба було б уже давно пискати на двері, та організована реакція на подібні речі в даному випадку поки що відсутня, тому він безжурно продовжує «в тому ж дусі», де все разом узятє можна назвати одним словом — нахабство.

І т. д. і т. п.

Подібні дрібниці, а насправді — дуже часто важливі риси людського характеру, буває, багато говорять про людину.

Можливо, це буде грубим порівнянням, та хочеться підкреслити: відомо, що встановлення діагнозу — пошук ловина успіху в лікуванні. Власне, тому курсові вечори і відіграють значну роль у вихованні та самови-

хованні, у підвищенні культурного рівня студента.

Вся оця моя «філософія» зародилася давно, та тільки після 1.XII.58 р. я відчув потребу висловитись до кінця і вголос.

В суботу 30 листопада в 12 аудиторії корпусу нашого університету по вул. Радянської Армії, 24, відбувся вечір відпочинку першокурсників філологічного (українського відділу) історичного факультетів, де, на щастя, і мені довелося побувати. Десь до зівдти я повернувся в піднесеному настрої, що міг би не покидати мене довго, якби наступного дня в тій же аудиторії не було вечора III курсу філфаку (українського відділу), куди я, на жаль, заглянув.

Так от. В суботу, 30 листопада, 12 аудиторія переживала прямо-таки урочисті і святкові хвилини. Веселі, скромно одягнені люди заповнили її світлою молодістю, красивою простою, ширістю, ніжно-соромливими поглядами та щасливими посмішками. Танці чергувались з іграми, вікториною і майже концертом. Прямо посеред аудиторії ставали студенти і читали вірші, гуморески, співали пі-

Про підводну археологію

Ще з 30-х років водолази на дні Чорного, Егейського, Балтійського морів, Бугу, Двіни, озер Севан та Іссик-Куль знаходять залишки поселень, міст, пристаней, мостів, мраморних колон, кораблів і т. д. Деякі з названого пролежало під водою 2500 років. Є залишки, які відносяться до епохи плеоцену, бронзи.

Вивченням і дослідженням цих своєрідних музеїв займається з 30-х років XX ст. нова галузь науки — підводна археологія або гідроархеологія.

Гурток підводної археології працює на нашому культуреті, готує для роб майбутньому році групу логів-аквалангістів. Вони ведуть розвідку частини солянського городища, ходитимуть на дні Дністра до лиману.

Роботи на дні лиману будуть першим етапом для досліджень в Чорному морі.

Л. НАКО
студентка
історичного факультету

Нове у навчанні в школах і вузах

Для того, щоб дати студентам і учням можливість приймати участь у продуктивній праці, інститути і середні школи Китаю будують свої фабрики. Деякі фабрики і майстерні розширені із лабораторій, а інші — побудовані заново. Вони є частиною програми «Праця під час навчання», тобто об'єднання навчання в класі з безпосередньою участю в практичній роботі.

Фабрики і майстерні, мають справу з залізом і сталлю, сільськогосподарським машинобудуванням, хімічними добривами, паперами, а також з точним машинобудуванням та електронними лампами. Вони конструюють і виробляють дослідні машини та устаткування.

Викладачі та студенти Пекінської інженерної школи заліза і бетону допомагають будувати дві доменні печі, бесемєрвський конвертор і сталепрокатний цех з річною продуктивністю заліза і сталі 10.000 тонн і 25.000 тонн прокатної сталі.

Пекінська хіміко-інженерна школа збудувала три невеликих фабрики і чотири цехи по виробництву нітратних

добрив, перманганату і карбонату пластмас. Інститути в Пекіні збудували 200 майстерень.

Студенти фізичного відділу цього університету збудували виробництво напівпровідників, які вони збирали, під час вільного часу на найбільш важких ланках. Механічний відділ цього університету Тзингца з тих пір розпочав роботу на виробництві три місяці зробив більше, ніж попередніх років.

Виробництво легких районного чавуну є новим в технології.

Не лише інститути, а й фізичні та технічні школи, кож учбові заклади філософії, мистецтва і програми «Праця під час навчання». В той час, як цей курс швидко розвивається, новіляють свої інститути швидко розвивається, швидко розвивається, швидко розвивається.

(Газета «Дзєн»)

На забаві підписа

Не забудьте підписати «Радянське літературне» глибоко розробляє літератури та історії у журналі. Журнал цей викладача, студента, платна ціна на рік — пенску проводять конто

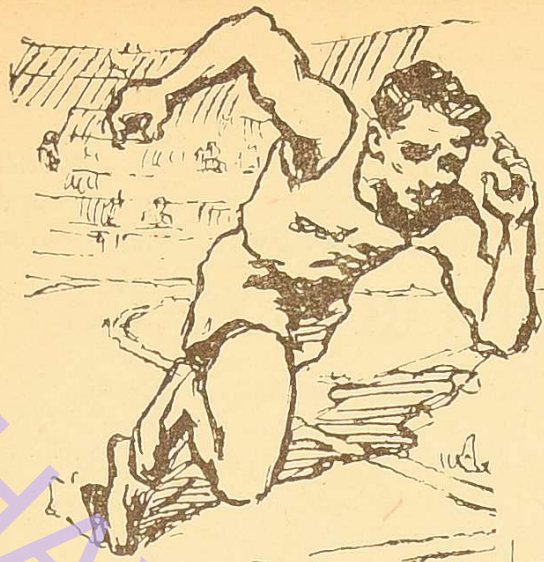
на свій вечір групу «в студентів ОІМФ». В ту підліткова здрігалася від музики («водники» принесли з собою телефон з відповідними записами), трішала від величезної кількості людей, які танцювали дивно. Деякі дівчата малювали «тований вигляд» і були виваними губами. Більше, більше, більше — це не героїчно, це не героїчно.

Я зразу ж пішов додому, був дуже поганий. Вечірні вечери ще гірше. Висні кишки, думаю, тут зайві.

На закінчення хочеться сказати, студенти, повинні не тільки вчитись, нам треба стати людьми високої культури, нам треба більше звертати увагу на виховання і самовиховання.

Дівчата III українського запросили

Спорт

В УНІВЕРСИТЕТІ

СЕКЦІЯ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ

Легка атлетика — найпопулярніший вид спорту в університеті. Нео займаються у нас 450 чоловік, із яких 95 входять в збірну команду (35 чоловіків і 60 жінок). З такої великої кількості легкоатлетів легше вибрати сильних спортсменів. Так, збірна жіноча команда університету є однією з найсильніших в місті. На тренуваннях легкоатлети зустрічаються з деякими труднощами. Наприклад, в більшості спортсменів немає шпів. Теплих костюмів немає взагалі, а тренуватися з легкої атлетики необхідно під відкритим небом цілий рік. Тому легкоатлетам доводиться робити так, як колись братів-бідняків: ходити в школу по черзі в одних валянках. Декілька спортсменів одягають на себе по 2 легких костюми і тренуються, а інші чекають своєї черги.

СЕКЦІЯ ГІМНАСТИКИ

Гімнастика — це другий за популярністю вид спорту в університеті. Однією спортивною гімнастикою займається більше двохсот чоловік. Всі гімнасти розбиті на декілька груп, з якими працює декілька тренерів. Через таку численність секція відчуває утруднення: занадто мале приміщення, і іноді доводиться відмовлятися від доцільного розкладу занять і режиму. Так, наприклад, для першорядників краще було б тренуватися три рази на тиждень по три години, а вони тренуються 4 рази по 2 години. Новачки займаються на Петра Великого, 2, в колишньому малому актовому залі, де немає кілець, або раз на тиждень ходять на Ласточкина, 28.

В розмові з тренером дізнаємося, що студенти молодших курсів погано відвідують секцію. Тимчасом в квітні відбудеться першість вузів міста, готуватися до якої потрібно вже сьогодні. Команда повинна складатися з 10 чоловіків і 10 жінок. Передбачається, що до квітня наша збірна команда буде мати у своєму складі 3 чоловіки, які виступатимуть за I розрядом, 2—3 чоловіки — за II розрядом і 4—5 — за III розрядом. В складі жіночої команди не повинно бути жодної гімнастки нижче I розряду. Такої сильної команди університет ще ніколи не виставляв.

Художньою гімнастикою в університеті займається 90 дівчат. Із них 7 чоловік працюють за програмою майстрів, 11 чоловік — за I розрядом і 25 — за другим. Університетська команда художньої гімнастики є однією з найсильніших в місті. Кілька років підряд вона займає II місце серед вузів після команди пединституту.

СЕКЦІЯ АКРОБАТИКИ

Секція акробатики не така численна, але ось уже протягом кількох років університетська команда акробатів є найсильнішою в місті. Студенти фізмату Афанасєв, Рахматулін

студент філфаку Антипін працюють за програмою майстрів. Декілька чоловік працюють по I розряду. Є в університеті і майстер спорту СРСР з акробатики. Це студентка біологічного факультету Г. Сітра. Але... Ось це прикре «але» пригнічує і тренера, і всіх, кому дорога спортивна честь університету, крім самої Сітри. Вона не бажає, як це не дивно, тренуватися.

Наші акробати брали участь в першості України, яка відбулась 11—14 листопада в Кіровограді. Студенти Рахматулін і Антипін, які входили в збірну міста, зайняли 2 місце.

СЕКЦІЯ ВОЛЕЙБОЛУ

В цій секції займається 31 хлопець і 60 дівчат. Вся секція розбита на 5 груп. 30 листопада почалися міжвузівські змагання. В останні роки наші волейболісти виступали погано. В цьому році, як видно по товариських зустрічах, вони мають можливість зайняти більш високі місця.

Але не все залежить від них. Справа в тому, що для тренувань збірних команд відводиться мало часу: замість 3 разів на тиждень по 2 години — 2 рази по півтори години. До того ж, заняття секції починаються пізно увечері і закінчуються аж вночі. Такий режим може завдати спортсменові тільки шкоду. Немає теплих костюмів, в яких можна було б проводити розминку на чистому повітрі.

СЕКЦІЯ БАСКЕТБОЛУ

Тут займаються 28 чоловіків і 60 жінок. Баскетбольні команди університету в міському масштабі вважаються слабкими. І це зрозуміло: у них, як і у волейболістів, вся справа впирається в час. Відвідування занять добре, але тренування проводяться лише по 2 рази на тиждень.

На обласну першість товариства «Буревісник» університет виставляє одну чоловічу і дві жіночі команди.

СЕКЦІЯ БОКСУ

В секції тренується 32 чоловіки. В основному це студенти фізмату. Другорозрядник студент геофаку Брюховецький в минулому році на першості вузів посів III місце у своїй ваговій категорії. Перспективним боксером є студент фізмату Макар-

дей. Є в секції й здібні новачки. Це студент I курсу фізмату Хайернасов і студент I курсу філфаку Молдаванов, які введені в збірну команду університету. В березні 1959 року відбудеться міжвузівська першість міста. Уже тепер потрібно готуватися до неї, а умов для цього у боксерів немає. Мало спортивного інвентаря, нема рингу, мало місця для тренування.

СЕКЦІЯ ВАЖКОЇ АТЛЕТИКИ

В секції 30 чоловік. Найбільше студентів фізмату. З інших факультетів тут займається по 1—2 чоловіки, а з геофаку взагалі нікого немає.

Всім студентів працюють уже по II розряду. Важкоатлети в університеті перебувають, мабуть, в найкращих умовах. Є й спортивний інвентар, місця теж вистачає, бо для занять важкою атлетикою небагато його й потрібно.

В грудні відбудеться першість університету, а в березні наступного року — першість вузів.

Погано, що в нас немає важковатів, бо на змаганнях за відсутність якої-небудь вагової категорії ми втрачаємо багато очок.

СЕКЦІЯ БОРОТЬБИ

З цим видом спорту справи в університеті погані. Немає килима, немає матів для борців. Це дороге речі, а якщо їх купити, то для них не буде місця. Тому декілька наших студентів (в основному з фізмату) вимушені їздити на тренування в Будинок офіцерів. Незручно, бо далеко їздити, та й тренер чужий. Погано і з точки зору пропаганди цього виду спорту, бо немає можливості продемонструвати його студентам.

Ми оглянули тільки декілька секцій. Розвиток спорту в університеті, як ми бачили, впирається в недостатку місця, часу, спортивного інвентаря. Все сказане ще раз говорить про те, що університетові необхідно розширити спортивну базу.

Незадовільні умови часто відштовхують студентів від спорту. Незручний час для спортивних занять, відсутність душі — все це гальмує розвиток спорту в університеті.

Л. МАТВЄЄВ.

Статтю В. Дубровського про композитора С. Орфеева ми відкриваємо наш культурно-освітній лекторій «Митці нашого міста».

ОДЕСЬКИЙ КОМПОЗИТОР С. Д. ОРФЕЄВ

Творчість Серафима Димитровича Орфеева, одного з кращих представників старшого покоління одеських композиторів, розгорнулася в основному в післявоєнні роки.

До характерних особливостей композиторського почерку С. Орфеева слід віднести його широту, широкого дихання мелодійності, засновану на українській народній пісенності. Його творам властива барвистість, гармонійність, міцна реалістична основа і професійність. С. Орфеев в дитинстві мав щасливу можливість слухати народні пісні у виконанні самого народу, тому що дитинство його пройшло в селі. Це наклало незгладний відбиток на його творчість.

В довоєнний період С. Орфеев після закінчення Одеської консерваторії довго працював у галузі збирання і вивчення молдавського фольклору, що також не пройшло безслідно для композитора.

Композитор С. Орфеев брав участь у Великій Вітчизняній війні як командир артилерійського підрозділу. І от, коли радянське радіо принесло звістку про визволення Молдавії від фашистських загарбників, у С. Орфеева, який одужав на той час після важкого поранення, в лікарні виникла думка про написання квартету для струнних інструментів на молдавські теми. До реалізації цієї ідеї композитор приступив пізніше, квартет був закінчений в 1945 році і має підзаголовок «Звільнена Молдавія». Цей твір складається з трьох частин і має програмний характер. Перша частина квартету передає враження композитора, нав'язні квітучою довоєнною Радянською Молдавією. Музика цієї частини носить світлий, життєрадісний характер. У другій частині — скерцо — змальовано живу картину побуту Молдавії. Музичні образи третьої частини відображають страждання молдавського народу під ярмом фашизму в роки окупації. Ця частина побудована на двох зворушливих молдавських народних піснях. Одна з них розповідає про важку підневільну жіночу долю, друга — рекрутська пісня. Четверта частина — фінал — відбиває щасливе, творче життя молдавського народу з його піснями, танцями і теплоту безмежної радості, яким була охоплена Молдавія після звільнення її радянськими військами.

Соната для скрипки і фортепіано в чотирьох частинах також присвячена подіям Великої Вітчизняної війни. Цей програмний твір починається асхмурою картиною вторгнення фашистських орд в межі нашої Батьківщини; далі йде жанрова картинка

«Веснянка», в основу якої покладена оригінальна українська пісня наступних частинах музика відбиває тугу за загиблими захисниками радянської землі і, нарешті, урочисті перемоги. Цей твір вабить ширістю музики, ідейною і емоційною змістністю образів, цільністю задуму зв'язком з народною творчістю. Як виражений національний характер музики, ширість почуттів, програмність і чітка форма сонати обумовлюють її велику дохідливість. Вона легко слухається, в ній б'ється пульс щирої схвальності. Особливо популярністю користується прекрасна друга частина — «Веснянка», яка часто виконується скрипачами в концертах як самостійний твір.

С. Орфеева завжди приваблювала і приваблює пісенна творчість українського, російського, білоруського та інших народів Радянського Союзу. Його обробки російських, українських, молдавських і білоруських пісень, зроблених «а capella» (без супроводження) увійшли в репертуар кращих хорових колективів братніх республік. Найбільшого поширення одержали хори «Ой, у полі жито», «Пісня про убитого козака», запальна молдавська пісня «Маріца», у яких найбільш яскраво проявилось обдарування композитора. С. Орфеев зробив також ряд прекрасних перекладів для змішаного хору «а capella» таких творів, як «Узник» А. Гречанінова, «Весенние воды» С. Рахманінова і «Бажання» Ф. Шопена.

Композитором створено також багато романсів на тексти Т. Шевченка, М. Лермонтова, І. Франка, М. Рильського, А. Малишка, Я. Коласа та інших поетів. Серед романсів, які користуються визнанням у слухача, можна назвати: «Пісня Яреми», «Утопала стежечку» на слова Т. Г. Шевченка та «На смерть С. М. Кірова» — слова Я. Коласа.

Враховуючи гостру потребу в музичній літературі для юнацтва, С. Орфеев написав «Альбом для юнацтва» (10 п'єс для фортепіано). В «Альбомі» композитором використані різні жанри: вальс, пісня, скерцо, танець та інші. Привабливість цих п'єс пояснюється, перш за все, ширістю і безпосередністю музики, правдивим розкриттям та розумінням дитячого світу. «Альбом для юнацтва» завоював широке визнання і міцно увійшов у дитячий репертуар.

С. Д. Орфеев з 1951 р. і до цього часу є директором Одеської консерваторії ім. А. В. Нежданової. З 1948 по 1956 р. він був членом правління Спілки радянських композиторів УРСР, а з 1952 по 1954 р. — головою правління Одеської філії Спілки композиторів УРСР. В 1957 р. композитор Орфеев обраний членом ревізійної комісії Спілки композиторів СРСР. Зараз композитор С. Орфеев працює над другим квартетом для струнних інструментів на українські теми і над піснями на тексти одеських поетів, присвяченими XXI з'їздові КПРС.

Дирижер В. ДУБРОВСЬКИЙ, завідувач кафедри струнних інструментів Одеської консерваторії.

В. о. редактора В. В. ФАЩЕНКО.

ПОДУМАЙТЕ

В який день тижня відбуваються події, описані Грибоедовим в комедії «Горе від розуму»?

Звідки взяв композитор Чайковський слова дуєта «Слыхали ль вы...» до опери «Євгеній Онегін»?

Герой якого твору у вирішальну мвилину вискочив у вікно?

Який відомий французький письменник вінчався у Бердичеві?

Яке море не зв'язане з океаном?

СТАРИЙ І МОЛОДИЙ

(Відповідь)

Молоду людину звали Сидір Карпович.

Чутливість вуха до високих звуків у старих людей понижена. Вони можуть сприймати звуки з частотою коливань 10—12 тисяч в секунду. Ось чому старі люди не чувають гудіння комарів, цвіріння коників.

МИ ІДЕМО НА КАВКАЗ

(Відповідь)

«Кавказ», «Художник», «Музикант», «Три літа», «Марина», «Катерина», «Марія», «Хустина», «Тополя», «Сон».